

Bibliotekplan for VALDRES

2013
2017

Med biblioteket inn i fremtiden

Et møte mellom mennesker
i den digitale verden

Nord-Aurdal
folkebibliotek

Sør-Aurdal
folkebibliotek

Øystre Slidre
folkebibliotek

Vestre Slidre
folkebibliotek

Vang
folkebibliotek

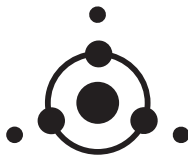
Etnedal
folkebibliotek

Rullering av Regionale bibliotekplaner ses i sammenheng med et prosjekt, initiert av Oppland fylkesbibliotek, som heter "Oppland og partnerskapsavtaler" som støttes av Nasjonalbiblioteket.

Prosjektet skal synliggjøre en strategisk bibliotekutvikling gjennom regionale bibliotekplaner som vektlegger interkommunalt samarbeid og planer for bibliotekutvikling de neste 4 årene.

Spesiell vektlegging på at bibliotekutvikling skal skje i samarbeid med eksterne samarbeidspartnere som formaliseres gjennom partnerskapsavtaler.

Det sømløse bibliotek
OPPLAND

Regionens beste og
mest moderne tilbud
– ditt bibliotek

"Synne" Etnedal folkebibliotek

INNHold

DEL 1

INNLEDNING 5

Fakta om Valdresbiblioteka 6

DEL 2

STRATEGIER OG TILTAK 7

Kulturformidling

Valdresbiblioteka skal formidle ulike kulturelle uttrykk med hovedvekt på litteratur 8

Valdresbiblioteka skal samarbeide med andre kulturaktører i regionen 10

Læring

Valdresbiblioteka skal samarbeide med skolene i Valdres 12

Valdresbiblioteka skal samarbeide med karrieresenteret, høyskoler og universitet, og gi studentene god tilgang til relevant litteratur 14

Informasjon

Valdresbiblioteka skal tilegne seg og videreformidle kompetanse innenfor sosiale media, elektronisk formidling og teknologiske nyvinninger 16

Valdresbiblioteka skal opparbeide gode lokale samlinger og være synlige medspillere i aktuelle lokale nærings- og kulturtiltak 18

Møteplass

Valdresbiblioteka skal legge til rette aktiviteter som fremmer ytringsfrihet og demokrati 20

Valdresbiblioteka skal videreutvikle seg som sosial arena 22

Rammevilkår

Valdresbiblioteka skal være en attraktiv merkevare som flest mulig ønsker å benytte seg av 24

Valdresbiblioteka skal arbeide for å ha nok kvalifisert personale, formålstjenlige lokaler og tilbud som dekker brukernes behov 26

Litteraturliste 28

INNLEDNING

Biblioteka i Valdres har sett det som formålstjenlig å ha en felles plan for utviklingen av et helhetlig og framtidretta bibliotektilbud i regionen. Biblioteka er ulike når det gjelder lokaler, bemanning, struktur og ressurser, men har likevel et felles mål som er nedfelt i en overordnet strategi:

Valdresbiblioteka skal være møteplasser i lokalsamfunnet, digitale veivisere og formidlere av litteratur og kunnskap.

Regional bibliotekplan for Valdres 2007-2011, ble behandlet og vedtatt i alle kommunene i regionen i 2007. Bakgrunnen for planen var et pilotprosjekt "Det saumlause bibliotek Oppland" der Oppland fylkeskommune var prosjektansvarlig (2004-2007). Med støtte fra ABM-utvikling gikk prosjektet ut på bygge opp en modell med interkommunale samarbeidsløsninger. Som følge av prosjektet utarbeidet alle bibliotek i Oppland egne regionale bibliotekplaner.

Bibliotekplanen fra 2007 har forsterket samarbeidet mellom biblioteka både regionalt og internasjonalt, et samarbeid som har resultert i felles logo, utvikling av nettside og prosjekter av ulike slag. "Valdresbiblioteka" er blitt et godt innarbeida begrep. Samarbeidet har styrka det bibliotekfaglige miljøet og erfaringsutveksling har ført til økt kunnskap. Valdresbiblioteka er blitt en samfunnsaktør med en viktig funksjon i regionen. Vi ønsker med denne planen å jobbe for å være REGIONEN BESTE OG MEST MODERNE TILBUD – DITT BIBLIOTEK.

HVORFOR EN NY REGIONAL BIBLIOTEKPLAN?

Bibliotekene står overfor store endringer. Lagring av kunnskap og informasjon går fra det analoge til det digitale. Behov for formidling og rettleiding i den digitale jungelen blir større. Bibliotekene har fått nye oppgaver ved siden av det tradisjonelle bokutlånet, og da spesielt som kulturelle og sosiale møteplasser. Bibliotekplanen skal gi visjoner og strategier for utviklingen av bibliotekene fram mot 2017 og skal synliggjøre hvordan vi vil møte utfordringene. Biblioteksjefene vil rullere handlingsplanene hvert år.

Valdresbiblioteka har mange felles regionale utfordringer :

- Valdres trenger å utvikle gode moderne bibliotek som fremmer lokal bolyst, motvirker fraflytting og forankrer Valdres-identiteten.
- Befolkningen har et stort behov for etter- og videreutdanning.
- En stadig større del av befolkningen er flerkulturell eller minoritetsspråklig.
- Styrking av leseferdighetene blant barn og unge i regionen.
- Mange skoler har små og dårlig bemannede skolebibliotek.
- Betjening av asylmottak og en stadig økende hyttebefolkning.
- Formidling og utlån av elektronisk tilgjengelig materiale, som for eks. e-bøker.

SAMARBEID

En del av tiltakene i planen er avhengig av samarbeid mellom bibliotekene og ulike aktører i regionen og spesielt innen den enkelte kommune. Samarbeid er fruktbart i seg selv, men bemanningen i bibliotekene er for liten til at mange tiltak og prosjekter kan gjennomføres av bibliotekene alene. Valdresbiblioteka vil se på nye samarbeidsmåter for på den måten å bli mer effektive og utnytte kompetansen blant de ansatte i Valdresbiblioteka.

FINANSIERING

Noen tiltak kan gjennomføres innenfor eksisterende kommunale budsjetterammer, eller ved omprioriteringer. Andre tiltak vil kreve vedtak om endringer i kommunale budsjett.

Valdresbiblioteka kan og søke prosjektmidler eksternt sammen og enkeltvis.

Faktatall

Bibliotek	Innbyggere	Besøk	Utlån	Stillingprosent	Ansatte
Sør-Aurdal	3200	10220	19500	150	2
Øystre Slidre	3181	19834	20348	127	2
Etnedal	1409	4471	8325	50	1
Vestre Slidre	2229	2229	4442	60	1
Vang	1602	17502	9950	133	2
Nord-Aurdal	6441	19344	30677	246	3
Valdres vidaregående	500 elever	-	7366	100	1

Asylmottak

Kommune	MOTTAKNAVN	Antall
Vestre Slidre	Lundeslogen	164
Etnedal	Etnedal statlig mottak	232
Vang	Vang	246
Totalt		642

**VALDRESBIBLIOTEKA
SKAL VÆRE MØTEPLASSER I LOKALSAMFUNNET,
DIGITAL VEIVISERE OG FORMIDLERE AV
LITTERATUR OG KUNNSKAP**

"Arne og Carlos"
Sør-Aurdal folkebibliotek.
Foto: Åse Østgård Hagen

STRATEGI 1:

VALDRESBIBLIOTEKA SKAL FORMIDLÉ ULIKE KULTURELLE UTTRYKK MED HOVEDVEKT PÅ LITTERATUR

MÅL: Å gi innbyggerne i Valdres kulturelt påfyll og tilgang til gode opplevelser i møte med litteratur.

GJENNOMFØRING: Alle biblioteka i Valdres skal ha en allsidig og aktuell medie-samling som skal formidles aktivt til publikum. Formidlinga kan skje gjennom utstillinger, formidlingssamtaler, forfattertreff og andre litterære arrangement, artikler på blogg og andre sosiale medier på nettet.

Samarbeidspartnere

Den kulturelle skolesekken
Den kulturelle spaserstokken
Skoler og barnehager
Kulturskoler
Lag og organisasjoner
Norsk forfattersentrum
Oppland fylkesbibliotek

BAKGRUNN: Biblioteket skal være en kulturarena, og bør derfor speile de ulike kulturuttrykka i samfunnet: litteratur, musikk, teater, spill, dans og kunst. Av disse er litteraturen biblioteket sitt spesialfelt og hovedsatsingsområde. Biblioteket framstår som et pusterom og en oase for litteratur- og informasjonssøkende mennesker, og skal kunne tilby en stor variasjon av litterære produkt. I tillegg til litteratur, tilbyr de fleste bibliotek også film og musikk. For å nå flest mulig med kulturelt og litterært påfyll, er formidling tilpassa de ulike aldersgruppene viktig.

Målsettinga finner vi igjen i paragraf 1 i Lov om folkebibliotek:

§ 1. Målsetting: *Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet gjennom informasjonsformidling og ved å stille bøker og annet egnet materiale gratis til disposisjon for alle som bor i landet. Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet. Virksomheten skal være utadrettet, og tilbudene skal gjøres kjent.*

Fra Bibliotekreform 2014:

Bibliotekenes tilbud omfatter også musikk, film, teater, multimedier og billedkunst. Folkebibliotekene må fortsatt ha litteraturformidling og lesestimulering som hovedområde. Det er behov for en ytterligere profesjonalisering av litteraturformidlingen, gjerne i samspill med andre kunstarter.

TILTAK TIL STRATEGI 1: VALDRESBIBLIOTEKA SKAL FORMIDLÉ ULIKE KULTU- RELLE UTTRYKK MED HOVEDVEKT PÅ LITTERATUR

Tiltak	Samarbeidspartnere	Bibliotek
Forfatterbesøk	Den kulturelle skolesekken Norsk forfattersentrum	Valdresbiblioteka
Arrangement og bokprat for de yngste	Barnehager Mållag Folkeakademiet	Nord-Aurdal Sør-Aurdal Øystre Slidre Vestre Slidre Vang
Temautstillinger av bøker, filmer og musikk		Valdresbiblioteka
Formidling av bøker, filmer og musikk gjennom hjemmeside og sosiale medier		Valdresbiblioteka
Bokprat på skolebibliotek og i klasser	Skolene	Nord-Aurdal Sør-Aurdal Øystre Slidre Vang Valdres vgs
Utvikle videre "Bok i butikk" Henting og levering av bøker	Joker i Ryfoss	Vang
Festivalbibliotek	Vinjerock Oppland Fylkesbibliotek	Valdresbiblioteka
"Bibliotek" i barnehage	Barnehager Oppland Fylkesbibliotek	Etnedal Sør-Aurdal Vang
Bokring og lesesirkel	Folkeakademiet	Sør-Aurdal Vestre Slidre Nord-Aurdal Valdres vgs
Drifting av og formidling i fengselsbibliotek		Vestre Slidre
Leseombudsordning	Leser søker bok Oppland fylkesbibliotek Frivilligsentralen	Sør-Aurdal Vang
Litterær lunsj	Norsk kulturråd	Sør-Aurdal
Bokprat på arbeidsplasser	Norsk kulturråd	Sør-Aurdal

STRATEGI 2: **VALDRESBIBLIOTEKA SKAL SAMARBEIDE MED ANDRE KULTURAKTØRER I REGIONEN**

MÅL: Valdresbiblioteka vil være en synlig aktør i kulturlivet i Valdres

GJENNOMFØRING: Samarbeide med lag og organisasjoner og profesjonelle kulturaktører som kino, kulturskole, festivaler og kulturhus om kulturarrangement.
Inkludere samlinger ved arkiv og museum i regionen gjennom digital formidling på Valdresbiblioteka sin hjemmeside.

Samarbeidspartnere

Valdresmusea
Valdres folkemusikkarkiv
Opplandsarkivet
Kvitvella kino
Lokale festivaler
Lag og organisasjoner
Kulturskolene
Kulturhus
Oppland fylkesbibliotek

BAKGRUNN: Ved å invitere inn samarbeidspartnere innenfor kulturfeltet, kan biblioteket være med på å styrke kultur- og litteraturformidlinga i regionen. Samarbeid gir et større nedslagsfelt og er inkluderende i forhold til publikum.

Gjennom felles hjemmeside og nettportal, kan Valdresbiblioteka også gi tilgang til digitale ressurser fra institusjoner som arkiv og museum.

Oppland fylkesbibliotek har fått tildelt midler fra Nasjonalbiblioteket til nettverksbygging med eksterne samarbeidspartnere formalisert i samarbeidsavtaler

Fra St. meld. Nr. 23 Bibliotek:

Arkiva, biblioteka og musea er nære slektningar som i mange tilfelle har likearta og kompletterande oppgåver. Potensialet for samarbeid og samordning på tvers av feltet er til dels store, ikkje minst sett i forhold til arbeidet med digitalisering og digital tilgjengeleggjering.

TILTAK TIL STRATEGI 2: VALDRESBIBLIOTEKA SKAL SAMARBEIDE MED ANDRE KULTURAKTØRER I REGIONEN

Tiltak	Samarbeidspartnere	Bibliotek
Kommunekontakt eller arrangørkontakt for den kulturelle spaserstokken.	Den kulturelle spaserstokken (kulturdepartementet) Kultursektoren i kommunene, Alders hjem i kommunene, eldreråd	Sør-Aurdal Nord-Aurdal Vang Øystre Slidre
Filmkvelder	Vang internasjonale kulturgruppe	Vang
Samarbeid med kulturskolen om underholdning ved arrangement i biblioteket	Kulturskolene	Vang Øystre Slidre Nord-Aurdal Valdres vgs
Kunstutstillinger i biblioteket	Lokale utstillere Kunstutvalg i kommunen	Sør-Aurdal Vang Valdres vgs Vestre Slidre
Utstillinger av elevarbeid	Skolene Kulturskolen Valdres videregående skule	Valdresbiblioteka

“Påskeverkstad”.
Øystre Slidre folkebibliotek.
Foto: Øystre Slidre Husflidlag

STRATEGI 3:

VALDRESBIBLIOTEKA SKAL SAMARBEIDE MED SKOLENE I VALDRES

MÅL: Valdresbiblioteka skal gi elevene leseglede, økt motivasjon for læring, og kunnskap om kildekritikk.

GJENNOMFØRING: Formalisere samarbeidet med grunnskolene i alle kommuner, og sammen med dem stimulere til leselyst og leseferdighet.
Formalisere samarbeidet med Valdres videregående skole.

Samarbeidspartnere

Grunnskolene i kommunen
Valdres videregående skule
Oppland Fylkesbibliotek

BAKGRUNN: Forskrift til Opplæringslova § 21 presiserer at "skulane skal ha skulebibliotek, dersom ikkje tilgangen er sikra gjennom samarbeid med andre bibliotek".

Lov om folkebibliotek § 6: "Det skal være et organisert samarbeid mellom folkebiblioteket og de kommunale skolebibliotekene".

I St.mld. nr. 23 om Bibliotek, er det understreka at biblioteket har stort potensial for å samarbeide med både skule og barnehage om å utvikle leselyst og lese-dugleik.

Bibliotekreform 2014 legg stor vekt på utvikling av betre skulebibliotektilbod, og eit mest muleg saumlaust samarbeid mellom folkebibliotek og bibliotek ved videregående skular og høgskular.

TILTAK TIL STRATEGI 3: VALDRESBIBLIOTEKA SKAL SAMARBEIDE MED SKOLENE I VALDRES

Tiltak	Samarbeidspartnere	Bibliotek
Drifte skolebiblioteka i kommunen. Katalogisering, innkjøp, utlån og formidling.	Skolene	Øystre Slidre Nord-Aurdal Sør-Aurdal Vestre Slidre Vang
Litteraturformidlingstiltak på skolene	Skolene Den kulturelle skolesekken	Valdresbiblioteka
Bokbuss fra Oppland Fylkesbibliotek	Oppland fylkesbibliotek Skolene	Etnedal Sør-Aurdal Vang
Klassebesøk på biblioteket	Skolene	Valdresbiblioteka
Oppdatert depot -ungdomsbøker	Skole Valdres videregående skole	Etnedal

“Lekser”
Sør-Aurdal folkebibliotek.
Foto: Åse Østgård Hagen

STRATEGI 4:

VALDRESBIBLIOTEKA SKAL SAMARBEIDE MED KARRIERESENTER, HØGSKOLER OG UNIVERSITET, OG GI STUDENTENE GOD TILGANG TIL RELEVANT LITTERATUR

MÅL: Innbyggerne i Valdres skal oppleve biblioteka som fleksible læringsarenaer og møteplasser i forhold til egen kompetanseutvikling.

GJENNOMFØRING: Innbyggerne i Valdres-regionen skal få rettledning i grunnleggende digitale ferdigheter og tilgang til nødvendig teknologi. Valdresbiblioteka skal legge tilrette for at studentene kan bruke bibliotekets lokaler også utenom åpningstidene, og hjelp til innhenting av pensumlitteratur. Formalisere samarbeidet med Karrieresenteret Opus Valdres. Gjøre opplæring på høyere nivå lettere tilgjengelig for voksne i Valdres.

Samarbeidspartnere

Karrieresenteret Opus Valdres
Seniornett
Aktuelle høyskoler utenom Valdres
Oppland fylkesbibliotek

BAKGRUNN: I følge St.melding nr. 23, om bibliotek, skal "biblioteka legge til rette for at alle innbyggjarane kan velje eit aktivt liv ut frå personelege føresetnader. Tilgjenge til relevant informasjon og kunnskap er ein grunnleggjande føresetnad for at enkeltindivid kan vere deltakarar i eit levande demokrati og aktive samfunnsborgarar. Gjennom å gje tilgjenge til teknologi, rettleiing og opplæring kan biblioteka medverke til å auke digital kompetanse. Biblioteka skal og vera møteplassar som tek vare på det kulturelle og demokratiske mangfaldet og som formidlar kunnskap og kultur i bibliotekarealet".

Digital kompetanse blir definert som "ei av fem grunnleggjande ferdigheiter. Kløfta mellom dei som kan data, og dei som ikkje kan, er framleis stor. Her kan biblioteka gje eit lågterskeltilbod, der brukarane kan få rettleiing og opplæring i dei mest elementære digitale kunnskaper".

I følge St.melding nr 23, om bibliotek, er "folkebiblioteka særleg viktige for den uformelle læringa gjennom å gje fritt tilgjenge til kunnskap og informasjon til alle, men folkebiblioteka kan og vere ein stor ressurs i lokale strategiar for utdanning, læring og kompetanseutvikling".

TILTAK TIL STRATEGI 4: VALDRESBIBLIOTEKA SKAL SAMARBEIDE MED KARRIERESENTER, HØGSKOLER OG UNIVERSITET, OG GI STUDENTENE GOD TILGANG TIL RELEVANT LITTERATUR

Tiltak	Samarbeidspartnere	Bibliotek
Legge til rette for at studenter kan bruke bibliotekets lokaler også utenom åpningstidene.	Karriersenteret Opus Valdres Studenter	Sør-Aurdal Vang Øystre Slidre Valdres vgs
"Ny i Norge" . Tilby ordbøker, språkkurs og tilrettelagt litteratur.	Voksenopplæring Flyktningekonsulenter i kommunene Asylmotak	Valdresbiblioteka
Gjøre tilbud om fjernlån kjent for deltids-, og fjernstudenter		Valdresbiblioteka

"Norsktime".
Vang folkebibliotek.
Foto: Robert Thompson

STRATEGI 5:

VALDRESBIBLIOTEKA SKAL TILEGNE SEG OG VIDEREFORMIDLE KOMPETANSE INNENFOR SOSIALE MEDIA, ELEKTRONISK FORMIDLING OG TEKNOLOGISKE NYVINNINGER

MÅL: Valdresbiblioteka skal gi innbyggerne tilgang til offentlig informasjon og digitale ressurser.

GJENNOMFØRING: Gi innbyggerne i Valdres tilbud og hjelp til å mestre digitale utfordringer gjennom kurs tilpasset brukernes behov.

Utvikle veivisere i den digitale jungelen.

Ha kunnskap og rom i arbeidshverdagen til å møte og bistå brukerne i digitale informasjonsøk.

Kjenne til teknologiene og utviklingene som har innvirkning på bibliotekenes kjerneoppgaver.

Samarbeidspartnere

Oppland fylkesbibliotek

Nasjonalbiblioteket

BAKGRUNN: I st.mld. nr 23 står det følgende: "I dagens kunnskapssamfunn skjer endringane raskt og krava til omstilling og kompetanseutvikling er store. Kunnskap og kreativitet står fram som sentrale drivkrefter for verdiskaping i samfunnet og er stadig viktigare for at enkeltmennesket skal kunne realisere seg sjølv. Mange har behov for å oppdatere seg, studere og tileigne seg ny kompetanse. Dette fører til behov for lett tilgjenge til studie-materiale, arbeidsplass med breiband, og tilgjenge til nettbasert utdanningstilbod. Dette er utviklingsstrekke som også verkar inn på dei tenestene biblioteka kan tilby. Samstundes ser ein større skilnader mellom dei som har resursar til å oppretthalde og utvikle kunnskapen sin, og dei som fell utanfor. I ei tid der informasjonsmengdene er store og av og til ugjennomtrengelege, er det difor avgjerande å kunne utvikle evne og kompetanse til å analysere, vurdere og sortere ut relevant og kvalitativt god informasjon".

TILTAK TIL STRATEGI 5: VALDRESBIBLIOTEKA SKAL TILEGNE SEG OG VIDEREFORMIDLE KOMPETANSE INNENFOR SOSIALE MEDIA, ELEKTRONISK FORMIDLING OG TEKNOLOGISKE NYVINNINGER

Tiltak	Samarbeidspartnere	Bibliotek
Dataopplæring for eldre	Eldreråd Seniorsurf Oppland fylkesbibliotek	Vang Øystre Slidre Nord-Aurdal
Digidus, digitalvegviser og nettportal	Nasjonalbiblioteket Oppland fylkesbibliotek	Valdresbiblioteka
Hjelp til å finne offentlig informasjon og skjema på nett		Valdresbiblioteka
Bistå i datatekniske spørsmål		Valdresbiblioteka
Generell dataopplæring for alle. Kurs og verksted.	Frivilligsentral	Vang
Løfte fram og markere lokale forfattere ved jubileer og lignende	Historielag Mållag Valdresmusea	

“Seniorsurf”
Sør-Aurdal folkebibliotek.
Foto: Åse Østgård Hagen

STRATEGI 6:

VALDRESBIBLIOTEKA SKAL OPPARBEIDE GODE LOKALE SAMLINGER OG VÆRE SYNLIGE MEDSPILLERE I AKTUELLE LOKALE NÆRINGS- OG KULTURTILTAK

MÅL: Valdresbiblioteka skal ha fokus på lokal identitet og merkevaren Valdres

GJENNOMFØRING: Bibliotekene skal speile lokalsamfunnet i Valdres og ha gode samlinger av lokal litteratur og andre medier.

Valdresbiblioteka skal:

- tilby informasjon om Valdresregionen
- formidle turist- og aktivitetsinformasjon
- lage temautstillinger i forbindelse med lokale arrangement
- videreutvikle lokalsamlingene

Samarbeidspartnere

Næringslivet i Valdres
Lag og foreninger
Valdres natur- og kulturpark
Festivalarrangører
Valdresmusea
Oppland fylkesbibliotek
Valdres Destinasjon

BAKGRUNN: Valdresbiblioteka er en viktig aktør i lokalsamfunnet og jobber stadig med nye samarbeidspartnere for å gi befolkningen kjennskap til ulike sider av bibliotekenes arbeidsfelt. Det arbeides aktivt med merkevarebygging, og da gjerne med andre aktører i regionen som det er naturlig å samarbeide med.

Valdresbiblioteka har stort besøk av tilreisende og lokalbefolkning som søker informasjon om regionen. Biblioteket ses på som et naturlig sted for å finne alle typer informasjon - også turistinformasjon.

"Valdres natur- og kulturpark. Avtale 2007-2017".

Valdresregionen satser på natur- og kulturbasert næringsutvikling. Merkevarenavnet er "VALDRES", og slagordet er "Valdres skjerper sansene." Med utgangspunkt i landbruk og reiseliv, blir støttsliv en viktig del av merkevaren Valdres.

TILTAK TIL STRATEGI 6: VALDRESBIBLIOTEKA SKAL OPPARBEIDE GODE LOKALE SAMLINGER OG VÆRE SYNLIGE MEDSPILLERE I AKTUELLE LOKALE NÆRINGS- OG KULTURTILTAK

Tiltak	Samarbeidspartnere	Bibliotek
Digitalisering/indeksering av lokalsamlinger	Historielag Valdresmusea Nasjonalbiblioteket Oppland fylkesbiblioteket	Valdresbiblioteka
Lage en nettbasert bibliografi over Valdreslitteraturen	Oppland fylkesbibliotek	Valdresbiblioteka
Tilby informasjon om aktiviteter og severdigheter i Valdres	Valdres Natur og kulturpark, Destinasjon Valdres, Kulturkontor, Teknisk etat Frivilligsentral	Valdresbiblioteka
Utstilling av historiske fotografi		Vang Øystre Slidre Sør-Aurdal
Katalogisering, digitalisering og nettpublisering av historiske fotografi	Historielag/Digital kunnskapsbase for Vang	Vang
Løfte fram og markere lokale forfattere ved jubileer og lignende tiltak.	Historielag Mållag Valdresmusea	Valdresbiblioteka

"Eidsbugarden 1908"
Vang historiske biletsamling

STRATEGI 7:

VALDRESBIBLIOTEKA SKAL LEGGE TIL RETTE FOR TIL RETTE FOR AKTIVITETER SOM FREMMER YTRINGSFRIHET OG DEMOKRATI

MÅL: Innbyggerne i Valdres skal oppleve det lokale biblioteket som en aktør som setter grunnleggende demokratiske verdier på dagsordenen

GJENNOMFØRING: Valdresbiblioteka vil løfte fram variert innhold fra kildeuniverset og dermed legge til rette for meningsbrytning og debatt rundt seg. Valdresbiblioteka setter ytringsfrihet på dagsordenen, gjennom arrangement som bokutstilling, barneteater, høytlesing, eventyrstund, temakvelder, bokbad, debatt, poesislam eller liknende. Brukerne skal inkluderes mer aktivt i bibliotekets formidling. Dette kan skje gjennom debattkvelder, speaker's corner (talekrok) eller ytringstavle.

Samarbeidspartnere:

Fritt Ord
Oppland fylkesbibliotek
Lag og foreninger
Politiske organisasjoner
Næringsliv
Lokalaviser

BAKGRUNN: Kjernen i ytringsfridomen er å ha fridom til å framsette ei ytring på einkvar måte. Fridomen skal kunne brukast til fritt å kritisere, omtale eller fremme eigne synspunkt og meiningar. Biblioteka spelar ei stor rolle for den demokratiske kulturen og har potensialet til å fungere som veksthus for demokrati og medborgarskap.

I Stortingsmelding nr. 23 står det: "folkebiblioteka skal vere ein garantist for ytringsfridomen, vere ein møtestad og gje rom for opplevingar." Videre står det at "aktuelle tilstellingar og aktivitetar er forfattarmøte, barneteater, høgtlesing, eventyrstunder, presentasjon av bøker, kinotek, debattkveldar osb."

TILTAK TIL STRATEGI 7: VALDRESBIBLIOTEKA SKAL LEGGE TIL RETTE FOR TIL RETTE FOR AKTIVITETER SOM FREMME YTRINGSFRIHET OG DEMOKRATI

Tiltak	Samarbeidspartnere	Bibliotek
Sørge for bredde og allsidighet i litteraturutvalget		Valdresbiblioteka
Tilby biblioteket som møtelokale for lag og organisasjoner	Lag og organisasjoner	Sør-Aurdal Øystre Slidre Nord-Aurdal Valdres vgs Vestre Slidre Vang
Valdres-debattane	Oppland Fylkesbibliotek Fritt ord	Nord-Aurdal
Talekroken/Speaker's corner		Nord-Aurdal
Ytringstavle - En tavle der folk kan skrive ned sine tanker og meninger.		Nord-Aurdal Vestre Slidre Vang

"Valdres-debattane"
Nord-Aurdal folkebibliotek.
Foto: Kåre Strande

STRATEGI 8:

VALDRESBIBLIOTEKA SKAL VIDEREUTVIKLE SEG SOM SOSIAL ARENA

MÅL: Biblioteka skal være en sosial og kulturell møteplass på tvers av samfunnsgrupper og samfunnslag

GJENNOMFØRING: Biblioteka skal være et lavterskeltilbud, gratis og åpent for alle. Arrangement, tjenester og aktiviteter i biblioteka skal speile de enkelte kommunenes særpreg.

- Biblioteka skal legge til rette for de som ikke deltar i organisasjonslivet og samarbeide med det frivillige organisasjonslivet.
- Det fysiske bibliotekrommet, samlingene, åpningstidene og tjenestene skal være tilrettelagt de ulike brukergruppenes behov.
- Videreutvikle biblioteka som flerkulturelle møteplasser.
- Gi tilbud om litteratur og andre medier på ulike språk.

Samarbeidspartnere

Frivilligsentral
Lag og organisasjoner
Flykningekonsulent
Asylmottak
Kommunale institusjoner
Ungdoms- og eldreråd
Oppland Fylkesbibliotek
Valdres vidaregåande skule
Skoler og barnehager
Kvalifiseringssenteret

BAKGRUNN: Biblioteklova (§1): Biblioteket skal vere "ein plass for alle som bur i landet"

St.meld.nr.23. "Biblioteka har på mange måtar endra rolla frå å vere rom for individuell fordjupning til å vere rom for aktivt fellesskap og det fysiske biblioteklokalet har kvalitetar som ikkje utan vidare kan erstattast av digital distribisjon av informasjon. Den sosiale møtestaden for alle representerer ein kvalitet som må utviklast."

Statistikk for Opplandsbiblioteka 2011 syner at besøkstalla går opp, mens utlånstala held seg stabile. Biblioteka blir brukt til meir enn å låne bøker. Utviklinga syner at biblioteka stadig meir ein stad å vere og møte andre.

St.meld.nr.23. Biblioteket. Kunnskapsallmenning, møtestad og kulturarena i ei digital tid.

TILTAK TIL STRATEGI 8: VALDRESBIBLIOTEKA SKAL VIDAREUTVIKLE SEG SOM SOSIAL ARENA

Tiltak	Samarbeidspartnere	Bibliotek
Selvbetjent automatisk utlån og fleksible åpningstider på biblioteket.	Skolene	Vang Øystre Slidre (på skolebibliotekene)
Samlokalisering med frivilligsentral	Frivilligsentralen	Vang
Opprettholde et godt depottilbud fra Det flerspråklige bibliotek	Det flerspråklige bibliotek	Vang Sør-Aurdal Nord-Aurdal Vestre Slidre Øystre Slidre
"Norsktime" hver onsdag		Vang
Tilbud om kaffe og enkel servering		Valdresbiblioteka
Gode sittegrupper i biblioteket tilpassa ulike aldersgrupper		Valdresbiblioteka
Skape attraktive lokaler å oppholde seg i		Valdresbiblioteka

"Julebukkmoro"
Vestre Slidre folkebibliotek.
Foto: Anne Kjønneksen.

STRATEGI 9:

VALDRESBIBLIOTEKA SKAL VÆRE EN ATTRAKTIV MERKEVARE SOM FLEST MULIG ØNSKER Å BENYTTE SEG AV

MÅL: Valdresbiblioteka skal være kjent som sosiale møteplasser og leverandører av kultur og kunnskap med høy kvalitet

GJENNOMFØRING: Felles profilering og markedsføring skal føre til gjenkjennelse for innbyggere og tilreisende .

- Synliggjøre bibliotekene ved aktiv bruk av felles logo.
- Forberede felles kampanjer og brosjyrer.
- Utvikle felles digitale løsninger.
- Opptre som en aktiv enhet i sosiale medier.
- Kvalitetssikre tjenester og aktiviteter for best mulig omdømme med tanke på merkevarebygging.

Samarbeidspartnere

Valdres natur- og kulturpark
Oppland fylkesbibliotek
Valdres destinasjon

BAKGRUNN: Vi ser at mange aktuelle brukere av biblioteket, ikke benytter seg av tjenestene som bibliotekene tilbyr. Dette kommer i stor grad av uvitenhet om Valdresbibliotekas tilbud og tjenester. På bakgrunn av dette ønsker vi en solid merkevarebygging for å bevisstgjøre og skape gode holdninger til merkevaren Valdresbiblioteka. Valdresbiblioteka har nå felles logo, og vi vil benytte denne i arbeidet med merkevarebygging.

I Lov om folkebibliotek § 1, som omhandler lovens målsetting, heter det "Virksomheten skal være utadrettet og tilbudene skal gjøres kjent."

TILTAK TIL STRATEGI 9: VALDRESBIBLIOTEKA SKAL VÆRE EN ATTRAKTIV MERKEVARE SOM FLEST MULIG ØNSKER Å BENYTTE SEG AV

Tiltak	Samarbeidspartnere	Bibliotek
Være aktive på sosiale medier og blogg		Valdresbiblioteka
Synliggjøre biblioteket på lokale festivaler	Vinjerock	Valdresbiblioteka
Aktivt benytte lokale medier til å synliggjøre merkevaren		Valdresbiblioteka
Utarbeide mediestrategi		Valdresbiblioteka

"Arabisk veke"
Vang folkebibliotek.
Foto: Julie Høyme

STRATEGI 10:

VALDRESBIBLIOTEKA SKAL ARBEIDE FOR Å HA NOK KVALIFISERT PERSONALE, FORMÅLSTJENLIGE LOKALER OG TILBUD SOM DEKKER BRUKERNES BEHOV

MÅL: Bibliotekene skal tilby tjenester, medier og opplevelser i tråd med den teknologiske utviklingen og de endringer som skjer innenfor kjerneoppgavene informasjonssøk og litteraturformidling.

GJENNOMFØRING: Lage et kompetanseutviklingsprogram for bibliotektilsatte slik at biblioteka til en hver tid har et godt kvalifisert personale med kompetanse som er relevant for arbeidsoppgavene. Innbyggerne i Valdres skal møte et godt kvalifisert og serviceinnstilt bibliotekpersonale.

Bibliotekenes budsjett er avgjørende for muligheten for å tilby gode tjenester. Rammene bør svare til behovene og bibliotekene bør prioriteres da tjenestene kommer absolutt alle innbyggerne i regionen til gode. Mediebudsjettet bør vurderes i forhold til konsumprisindeksen.

Biblioteklokalene bør være tidsriktige og framtidsretta, tilpassa brukernes behov.

Samarbeidspartnere

Oppland Fylkesbibliotek

Norsk bibliotekforening

Bibliotekarforbundet og andre fagforeninger

BAKGRUNN: Bibliotekpersonalets kompetanse er avgjørende for at bibliotekene skal kunne tilby alle sine tjenester på en tilfredsstillende måte. Bibliotekene i Valdres ser det som essensielt å kunne samarbeide innen kompetansebygging. Målsetningen er å kunne gi innbyggerne best mulige tjenester og å gjøre hverandre gode.

§5, Lov om folkebibliotek (1986) sier at "alle kommunar skal ha fagutdanna biblioteksjef". Bibliotekreform 2014 legges stor vekt på å lage kompetanseutviklingsprogram for de bibliotekansatte.

TILTAK TIL STRATEGI 10: VALDRESBIBLIOTEKA SKAL ARBEIDE FOR Å HA NOK KVALIFISERT PERSONALE, FORMÅLSTJENLIGE LOKALER OG TILBUD SOM DEKKER BRUKERNES BEHOV

Tiltak	Samarbeidspartnere	Bibliotek
Sørge for aktualitet, bredde og allsidighet i samlingene		Valdresbiblioteka
Delta på seminar og kurs med fokus på bibliotek-utvikling, formidling og teknologi	Oppland fylkesbibliotek	Valdresbiblioteka
Synliggjøre behov for å øke stillingsressursene til gjennomsnittsnivå		Valdresbiblioteka

“Gutta leser”
Sør-Aurdal folkebibliotek.
Foto: Åse Østgård Hagen

Litteraturliste

Bibliotekreform 2014 (2007). Oslo: ABM-utvikling.

Forskrift til opplæringslova. (2006-06-23)

LOV 1985-12-20 nr 108: Lov om folkebibliotek [folkebibliotekloven].

LOV 1998-07-17-61: Opplæringslova. Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova).

Stortingsmelding nr.23 (2008-2009) Bibliotek: Kunnskapsalmenning, møtestad og kulturarena i ei digital tid.

Valdres natur- og kulturpark. Avtale 2007-2017

"Vang internasjonale kultur-
gruppe" Vang folkebibliotek.
Foto: Eivor Daae Mæland

